

Economie

Verzorgingshuizen Proef met nieuw 'geriatriesch model'

Betere zorg door huisarts

Bewoners van verzorgingshuizen redden zich beter en slikken minder medicijnen als de huisarts een grotere rol krijgt in de zorg voor hen.

Van onze verslaggeefster

AMSTERDAM Bewoners van verzorgingshuizen zijn sterk gebaat bij beter overleg tussen huisartsen, specialisten en verzorgenden. In instellingen waar volgens het zogenoemde geriatriesch model wordt gewerkt, hebben bewoners minder last van verwardheid, zijn zij beter in staat zichzelf te redden (douchen, aankleden, eten) en gebruiken zij minder medicijnen. Dat blijkt volgens het EMGO instituut van het VU Medisch Centrum uit een promotieonderzoek.

Specialist ouderengeneeskunde Marijke Boersma vergeleek voor haar promotieonderzoek tien verzorgingshuizen van Omring in West-Friesland. De vijf instellingen die werkten volgens het nieuwe zorgmo-

del met verbeterd overleg scoorden beter dan de vijf andere instellingen.

'Mijn achtergrond als huisarts vormde de aanleiding voor de invoering', zegt Boersma. 'Ik merkte dat er nauwelijks overleg was tussen de verschillende partijen. Toen ik me specialiseerde in de ouderengeneeskunde, besloot ik op zoek te gaan naar een nieuwe aanpak. Huisartsen hebben nu meer inspraak op het zorgplan van hun cliënt.'

De organisatie van zorgonderneemers Actiz juicht het toe dat huisartsen meer betrokken worden bij het overleg. 'Vooraf voor patiënten die weinig zorg nodig hebben, is dat erg belangrijk. Voor deze patiënten is de huisarts de hoofdbehandelaar.'

Kern van het multidisciplinaire overleg, waarin zorgverleners met elkaar de patiënt bespreken, is het in kaart brengen van de gezondheidsproblemen en behoeften van bewo-

ners. Dit gebeurt door middel van een uitgebreide vragenlijst, het zogeheten Resident Assessment Instrument (RAI). Aan de hand van de uitkomsten wordt het zorgplan opgesteld. 'Soms is een bewoner erg suf. Door middel van het RAI blijkt dan bijvoorbeeld dat de sufheid een bijeffect is van een medicijn dat de patiënt allang niet meer nodig heeft', zegt Mini van der Horst, projectmanager van het zorgmodel bij Omring. 'Het komt regelmatig voor dat patiënten medicijnen gebruiken die ooit zijn voorgeschreven, maar waarbij tussentijds niet meer is gekeken of ze nog wel nodig zijn.'

Levensloop

Volgens huisarts Ilona Bolhuis in Wognum is het overleg met de verzorgingshuizen van Omring sinds de invoering van het RAI sterk verbeterd. 'Hiervoor was er heel duidelijk

sprake van een kenniskloof tussen verzorgenden en huisartsen. Als huisarts kreeg je vaak onduidelijke informatie te horen, bijvoorbeeld dat het met een patiënt 'niet zo lekker gaat'. Nu verloopt het overleg efficiënter. Verzorgenden leren aan de hand van het RAI-systeem problematiek van de cliënten te herkennen.

Ook worden cliënten in het nieuwe zorgmodel meer betrokken, en wordt op de levensloop van de patiënt gelet bij het opstellen van een zorgplan. Volgens Julie Meerveld, hoofd belangenbehartiging en zorgvernieuwing van Alzheimer Nederland, is dat erg belangrijk. 'Als je patiënten dwingt tot activiteiten waar ze geen zin in hebben, bemoeilijkt dat de zorg en de kwaliteit van het leven van de patiënt. Patiënten kunnen bijvoorbeeld agressief reageren wanneer zij dingen moeten doen waar ze geen zin in hebben.'

REPORTAGE SWEELINCKHOF IN WOGNUM 'KAN ZORG OP MAAT BIEDEN'

Tuinman mag bingo missen

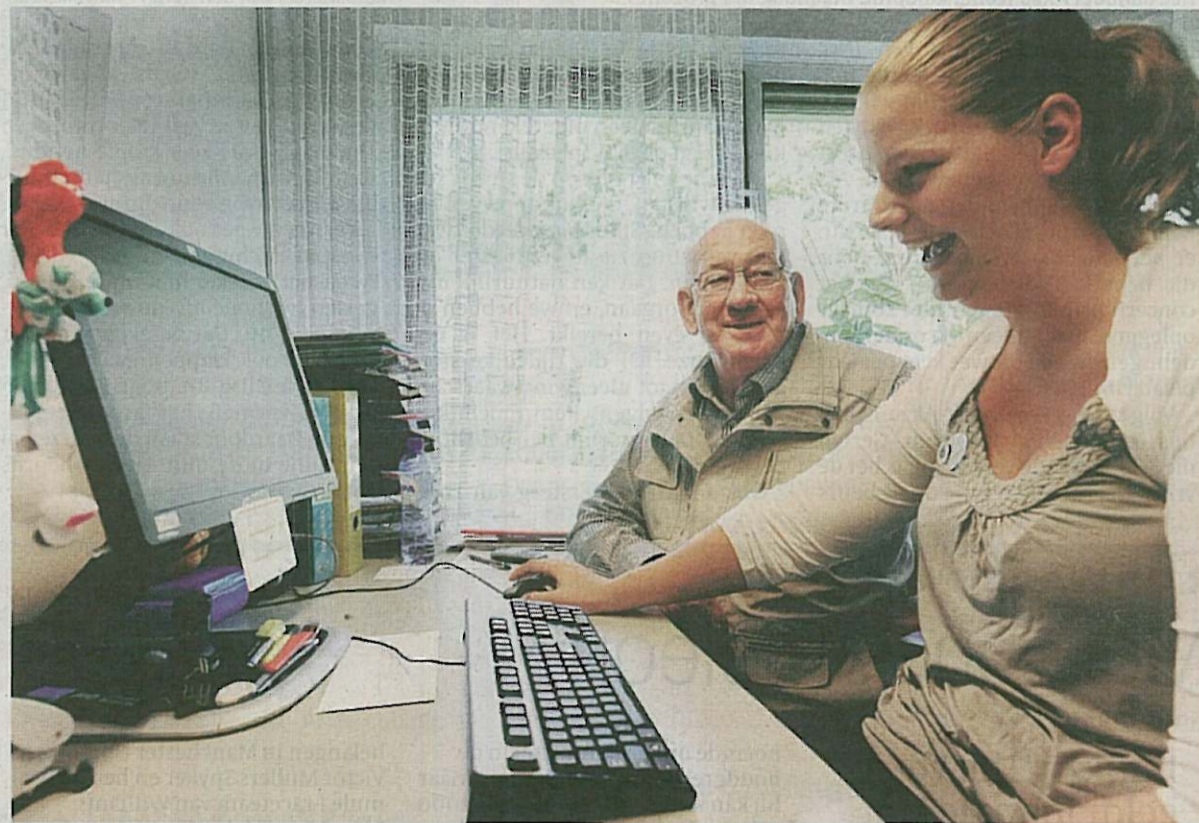
Van onze verslaggeefster
Madelon Meester

WOGNUM 'Bent u verstandelijk gehandicapt?' 'Nou, misschien wel.' Ben Loos (78) lacht. Samen met verzorgende Sabrina van Eerden (23) neemt hij de zogenoemde RAI-vragenlijst door om inzicht te krijgen in zijn zorgwensen. Vanwege lichamelijke klachten woont hij sinds negen maanden in verzorgingshuis Sweelinckhof in het West-Friese Wognum. Met zijn 78 jaar is hij een van de jongere bewoners. 'Het invullen van de lijst duurt wel even, maar het is prettig om het samen in te vullen. Daardoor krijg ik hele persoonlijke zorg aangeboden.'

Sinds drie jaar is in Sweelinckhof het 'geriatriesch zorgmodel' ingevoerd. Locatiemanager Iet van den Berg (53) is erg tevreden over het nieuwe systeem waarmee gestructureerd overleg tussen de betrokken artsen en verzorgenden plaatsvindt. 'Sinds de invoering ervan hebben we een beter overzicht van de zorgvraag en behoeften van de bewoners. Hierdoor kunnen we zorg op maat aanbieden. Iemand die zijn hele leven tuinman is geweest kun je wel aan zijn mouw meentrekken naar de bingoavond, maar misschien wil hij wel liever tuinieren.'

'Wat daarnaast voor mij als manager heel belangrijk is, is dat het systeem inzichtelijk maakt waar verbeterpunten voor het verzorgingshuis liggen', vertelt Van den Berg. 'We vergelijken de resultaten van verschillende verzorgingshuizen met elkaar. Als dan blijkt dat bewoners in het ene huis veel meer last hebben van ondervoeding dan in het andere huis, is het goed om als managers bij elkaar te komen en elkaars aanpak te bespreken.'

Irma Molenaar (57) die al 25 jaar als verzorgende in Sweelinckhof werkt, moest in het begin wel wennen aan het RAI. 'Ik ben een doener en daar-

Ben Loos (78) stelt met verzorgende Sabrina van Eerden zijn persoonlijke zorgplan op in het verzorgingshuis Sweelinckhof in Wognum.
Foto Guus Dubbelman / de Volkskrant

door vond ik het lastig om de rust te vinden om de vragenlijst in te vullen. Inmiddels heb ik die rust gevonden, omdat ik merk dat het heel overzichtelijk werkt.' Verzorgende Van Eerden voegt hieraan toe: 'Aan de hand van de RAI-lijst bespreken we vervolgens de resultaten met de huisarts. Dat werkt heel goed. De huisarts krijgt van tevoren een uitdraai van de lijst. Daardoor kan er heel efficiënt een zorgplan voor de bewoner worden samengesteld. Wanneer een patiënt bijvoorbeeld agressief is, kan dat met de huisarts besproken worden. Samen wordt dan gekeken naar de oorzaak van de agressiviteit en hoe je

de zorg kunt aanpassen om dit op te lossen.'

'Ook voor de huisartsen is dit overleg heel fijn', vertelt Van den Berg. 'De vraag voor een nieuw zorgmodel kwam eigenlijk vanuit hen. Hiervoor werden ze weinig betrokken bij het zorgplan, waardoor ze de grip op hun cliënt miste. Nu is de huisarts weer echt hoofdbehandelaar. De huisarts gaat nu als het ware mee met de verhuizing, dat voelt ook voor de bewoners erg vertrouwd.'

Bewoner Loos zegt dat hij erg blij is met de aanpak in het verzorgingshuis. Trots laat hij zijn woning zien. Hij heeft zijn eigen badkamer, slaap-

kamer, woonkamer en keukentje met koffiezetapparaat en een koelkast. 'En hier staat mijn grote trots', vertelt Loos, wijzend naar zijn laptop. 'Hiermee maak ik posters voor de activiteiten die hier plaatsvinden. Het heeft even geduurd voordat internet was aangesloten, maar inmiddels is dat geregeld en kan ik ook e-mailen. Ik ben altijd erg actief geweest. Ik was 35 jaar lang hoofd van een lagere school in Nibbixwoud. Daarnaast was ik voorzitter van de handbal-eredivisieclub. Ik ben blij dat ik hier actief bezig kan zijn. Ik ben dan wel Ben Loos, zinloos ben ik nog lang niet.'

Vakantiegeld niet besteed aan vakantie

Van onze verslaggever

AMSTERDAM Vakantiegeld wordt dit jaar niet gebruikt om vakanties te boeken. Uit een maandag verschenen onderzoek van GfK Retail & Technology blijkt dat het aantal mensen dat van 23 mei tot en met 5 juni een zomervakantie boekte 8 procent lager lag dan vorig jaar. Ook in de weken daarna kwam geen inhaalslag. Tot en met 19 juni boekte 5 procent minder mensen een reis.

'Zoals in meer branches is het nog steeds kommer en kwel', zegt Steven van der Heijden, de bestuursvoorzitter van reisorganisatie TUI. In januari leek de trend te breken. Toen steeg het aantal reserveringen met 10 procent. In februari waren er 4,5 procent meer boekingen dan een jaar eerder.

Maar vanaf maart werd het cijfer negatief met 13,5 procent minder reserveringen in die maand, gevolgd door een daling van ruim 4 procent in april en 5 procent in mei. 'Tot dusver staat voor juni een min van 1,5 procent', zegt Judith Nijk van GfK.

'Mensen gebruiken het vakantiegeld steeds vaker om gaten te dichten, een vakantie boeken doen zij door het hele jaar heen', concludeert de TUI-baas. Het totaal aantal geboekte zomervakanties was tot nu toe slechts een fractie lager. De gemiddelde omzet steeg wel, met 2,1 procent hoger.

'Je ziet dat mensen simpele vliegvlagen tegenwoordig allemaal zelf via internet boeken', aldus Van der Heijden. Alleen voor duurdere vakantiereizen gaan ze nog naar een touroperator. Dat verklaart de hogere omzet, bij het lagere aantal boekingen. Een gemiddelde reis liep op van 628 euro vorig jaar tot 642 euro.

IMF

China steunt Lagarde

Volgens Amerikaanse media heeft de Franse minister van Financiën Christine Lagarde nu ook de steun van China gekregen in de strijd om de toppositie bij het Internationaal Monetair Fonds (IMF). De president van de Chinese centrale bank, Zhou Xiaochuan, zou tijdens een toespraak in Londen gezegd hebben dat zijn land 'volledig' achter de kandidatuur van Lagarde staat. Daarmee lijkt Lagarde definitief de beste papieren te bezitten om de plek aan het hoofd van het IMF te bemachtigen. AFP

SPANJE

Pensioen naar 67

Het Spaanse parlement heeft maandag ingestemd met een verhoging van de pensioenleeftijd van 65 naar 67 jaar. De hervorming is een van de maatregelen van de regering om het socialezekerheidsstelsel voor de langere termijn veilig te stellen. De hervorming van het pensioenstelsel kreeg steun van de Catalaanse Partij (CiU), terwijl de conservatieve partij zich van stemming onthielden. Zij wilden de wet niet blokkeren. ANP